

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. gruodžio 16 d.*

Byloje C-520/03

dėl *Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana* (Ispanija) 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. gruodžio 15 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

José Vicente Olaso Valero

prieš

Fondo de Garantía Salarial (Fogasa),

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas, P. Jann, teisėjai K. Lenaerts, N. Colneric (pranešėja), K. Schiemann ir E. Juhász,

generalinis advokatas A. Tizzano,
kancleris R. Grass,

* Proceso kalba: ispanų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Olaso Valero, atstovaujamo *abogada* T. Alcalá Mellado,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos L. Fraguas Gadea,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos G. Rozet ir L. Lozano Palacios,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1980 m. spalio 20 d. Tarybos direktyvos 80/987/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su darbuotojų apsauga jų darbdaviui tapus nemokiam, suderinimo (OL L 283, p. 23) išaiškinimu.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant bylą tarp Olaso Valero ir *Fondo de Garantía Salarial* (Darbo užmokesčio garantijų fondo, toliau – *Fogasa*), kuris, būdamas subsidiariai atsakingas, atsisakė ieškovui išmokėti kompensaciją dėl neteisėto jo atleidimo iš darbo, dėl kurios sumokėjimo buvo sutarta šio darbuotojo ir jo darbdavio taikos sutartyje.

Teisės aktai

Bendrijos teisės aktai

- 3 Direktyvos 80/987 1 straipsnio 1 dalis nustato, kad „ši direktyva taikoma darbuotojų reikalavimams, kylantiems dėl darbo sutarčių ar darbo santykių bei pateiktiems 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems nemokiems darbdaviams“.
- 4 Minėtos direktyvos 2 straipsnio 2 dalis patikslina, kad ji nepažeidžia nacionalinės teisės aktuose vartojamų sąvokų „darbuotojas“, „darbdavys“, „užmokestis“, „įgyta teisė“ ir „įgyjama teisė“. (Pataisytas vertimas)
- 5 Tos pačios direktyvos 3 straipsnio 1 dalis įtvirtina:

„Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad garantijų institucijos, laikydamosi 4 straipsnio reikalavimų, užtikrintų darbdavio neapmokėtų reikalavimų,

kylančių dėl darbo sutarčių ar darbo santykių ir susijusių su užmokesčiu už laikotarpį iki nustatytos datos, apmokėjimą.“ (Pataisytas vertimas)

- 6 Pagal Direktyvos 80/987 4 straipsnį valstybės narės turi teisę apriboti 3 straipsnyje nurodytų garantijų institucijų atsakomybę, įpareigodamos apmokėti darbuotojų reikalavimus už apibrėžtą laikotarpį arba nustatydamos mokėjimo įsipareigojimų aukščiausią ribą.
- 7 Šios direktyvos 9 straipsnis nustato, kad ji „nepažeidžia valstybių narių teisės taikyti arba priimti darbuotojams palankesnius įstatymus ir kitus teisės aktus“.
- 8 Tos pačios direktyvos 10 straipsnio a punkte įtvirtinta, kad ji „nepažeidžia valstybių narių teisės <...> imtis būtinų priemonių piktnaudžiavimams išvengti“.
- 9 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/74/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 80/987 (OL L 270, p. 10), įsigaliojusi vėliau, nei įvyko pagrindinės bylos aplinkybės, pastarosios 3 straipsnį pakeitė taip:

„Valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad garantijų institucijos, laikydamosi 4 straipsnio reikalavimų, užtikrintų darbuotojams nesumokėtų reikalavimų, kylančių dėl darbo sutarčių ar darbo santykių, apmokėjimą, įskaitant, jeigu numatyta nacionalinės teisės aktuose, išeitines išmokas dėl nutrauktų darbo santykių.

Reikalavimai, kuriuos perėmė garantijų institucija, yra neapmokėti su užmokesčiu susiję reikalavimai už laikotarpį iki valstybių narių nustatytos datos ir (arba) kai kuriais atvejais po jos.“ (Pataisytas vertimas)

Nacionalinės teisės aktai

Karaliaus įstatyminis dekretas 1/1995

- 10 1995 m. kovo 24 d. Karaliaus įstatyminio dekreto 1/1995, patvirtinančio pakeisto *Estatuto de los Trabajadores* tekstą (Istatymas dėl darbuotojų statuto) (BOE Nr. 75, 1995 m. kovo 29 d., p. 9654, toliau – Darbuotojų statutas), 26 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato:

„1. Darbo užmokestis yra bet kokia ekonominė nauda, kurią darbuotojai gauna grynaisiais ar natūra kaip atlygį už jų teikiamas kitų asmenų naudas profesines paslaugas ir kuri, nepaisant užmokesčio formos, suteikiama darbuotojams už faktiškai atliktą darbą arba už darbui prilyginamą poilsio laiką. <...>

2. Į darbo užmokesčio sąvoką nepatenka sumos, kurios darbuotojui buvo sumokėtos kaip kompensacija už išlaidas, susijusias su profesine veikla, socialinio draudimo išmokos bei pašalpos ir kompensacijos už perkėlimą, laikiną nušalinimą ar atleidimą iš darbo.“

- 11 2002 m. liepos 5 d. Įstatymu 33/2002 (BOE Nr. 161, 2002 m. liepos 6 d., p. 24683) pakeistas Darbuotojų statuto 28 straipsnis „Vienodas užmokestis, nepaisant lyties“ patikslina:

„Darbdavys už vienodos vertės darbą privalo tiesiogiai ar netiesiogiai mokėti vienodą užmokestį, neatsižvelgdamas į jo pobūdį, t. y. darbo užmokestį ar kitas su darbo santykiais susijusias sumas; bet kokia diskriminacija dėl lyties šio užmokesčio mokėjimo aplinkybių ar sąlygų atžvilgiu yra draudžiama.“

- 12 1997 m. gruodžio 19 d. Įstatymu 60/1997 (BOE Nr. 304, 1997 m. gruodžio 20 d., p. 37453) pakeisto Darbuotojų statuto 33 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato:

„1. Darbo užmokesčio garantijų fondas prie Darbo ir socialinės apsaugos ministerijos yra nepriklausoma juridinio asmens statusą ir teisę veikti siekiant įgyvendinti savo tikslus turinti institucija, kuri darbdavių nemokumo, mokėjimų sustabdymo, bankroto ar mokumo atkūrimo teismine tvarka atveju išmoka darbuotojams priklausančias darbo užmokesčio sumas.

Pirmesnės pastraipos tikslais darbo užmokesčiu yra laikoma taikos sutartimi arba teismo sprendimu, remiantis 26 straipsnio 1 dalyje nustatytu apibrėžimu, pripažinta suma bei papildoma kompensacija, kurią prireikus kompetetinga teisminė institucija pripažįsta kaip „salarios de tramitación“, atsižvelgdama į tai, kad Fondas, nesvarbu, koks būtų pagrindas, nei kartu, nei atskirai negali sumokėti sumos, viršijančios dvigubą įstatymu nustatytą minimalų dienos darbo užmokestį, padaugintą iš dienų, už kurias nebuvo sumokėtas darbo užmokestis, skaičiaus, bet ne daugiau kaip už 120 dienų.

2. Darbo užmokesčio garantijų fondas pirmesnėje dalyje nurodytais atvejais neviršydamas maksimalios metinės išmokos ir atsižvelgdamas į tai, kad dienos darbo užmokestis, kuriuo remiantis apskaičiuojamos kompensacijos, negali viršyti dvigubo minimalaus darbo užmokesčio, moka teismo arba administracinės institucijos sprendimu darbuotojams priteistą kompensaciją dėl atleidimo iš darbo arba dėl sutarties nutraukimo pagal šio įstatymo 50, 51 straipsnius ir 52 straipsnio c punktą.

Tik atleidimo iš darbo arba sutarties nutraukimo pagal šio įstatymo 50 straipsnį atveju Darbo užmokesčio garantijų fondo išmokama kompensacijos suma yra apskaičiuojama imant 25 kiekvienių tarnybos metų dienas ir negali viršyti pirmesnėje pastraipoje nustatytos aukščiausios ribos.“

- 13 Pagal Darbuotojų statuto 33 straipsnio 4 dalį Fondas, išnagrinėjęs gautą bylos medžiagą ir įsitikinęs jos pagrįstumu, vykdo pirmesnėje dalyse nurodytus įsipareigojimus.
- 14 Darbuotojų statuto 50 straipsnis, įtvirtinantis sutarties nutraukimo darbuotojo prašymu pagrindus, nustato:

„1. Teisėti sutarties nutraukimo darbuotojo prašymu pagrindai yra:

<...>

c) bet koks kitas sunkus darbdavio įsipareigojimų pažeidimas, išskyrus *force majeure* atvejus <...>.

2. Šiais atvejais darbuotojas turi teisę gauti kompensaciją dėl neteisėto atleidimo iš darbo.“

15 Darbuotojų statuto 56 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtina:

„1. Kai pripažįstama, kad atleidimas iš darbo yra neteisėtas, darbdavys per penkias dienas nuo pranešimo apie sprendimą dienas gali arba grąžinti darbuotoją į darbą ir sumokėti jam šios dalies b punkte nustatytą „salarios de tramitación“ arba šias teismo sprendimu nustatytinas sumas:

a) kompensaciją, lygią 45 kiekvienų tarnybos metų dienų darbo užmokesčiui, trumpesnius nei vienerių metų laikotarpius apskaičiuojant *prorata* remiantis mėnesiniu darbo užmokesčiu, bet ne didesnę kaip 42 mėnesiniai darbo užmokesčiai;

b) sumą, lygią sumokėtinam darbo užmokesčiui, skaičiuojamam nuo atleidimo iš darbo iki pranešimo apie sprendimą, kuriuo konstatuojama, kad atleidimas iš darbo yra neteisėtas, dienos, arba iki kol darbuotojas susiranda kitą darbą, jei tai įvyksta prieš sprendimo paskelbimą ir jei darbdavys pateikia įrodymą apie sumokėtas sumas tam, kad jos būtų išskaitytos iš „salarios de tramitación“.

Kai mokamas b punkte minimas atlyginimas, darbdavys privalo išlaikyti darbuotojo registraciją socialinio draudimo institucijose.“

Karaliaus įstatyminis dekretas 505/1985 dėl *Fogasa*

- 16 1985 m. kovo 6 d. Karaliaus įstatyminio dekreto 505/1985 dėl Darbo užmokesčio garantijų fondo organizavimo ir veiklos (BOE Nr. 92, 1985 m. balandžio 17 d., toliau – Karaliaus įstatyminis dekretas 505/85“) 14 straipsnis įtvirtina:

„1. Šiame Karaliaus įstatyminiame dekrete su darbo užmokesčiu susiję ginami reikalavimai yra bet kuri ekonominė nauda, kurią turi teisę gauti darbuotojai, jeigu ja atlyginama už:

- a) faktiškai atliktą darbą;
- b) darbui prilygintą poilsio laiką;
- c) ekonominę naudą, gautą pagal Darbuotojų statuto 56 straipsnio 1 dalies b punktą ir Įstatymo dėl darbo procedūros 211 straipsnio paskutinę dalį;

<...>

2. Reikalavimu, susijusiu su kompensacija, yra laikoma teismo ar darbo institucijos sprendimais arba juos papildančiu teisminės institucijos sprendimu darbuotojams dėl atleidimo iš darbo arba dėl darbo sutarties nutraukimo pagal Darbuotojų statuto 50 ir 51 straipsnius priteista suma.“

- 17 Pagal minėto Karaliaus įstatyminio dekreto 28 straipsnio 3 dalį prašymų sumokėti darbo užmokesčio garantijų išmokas atmetimo pagrindas yra „piktnaudžiavimo teise arba sukčiavimo konstatavimas, kai išmokų sumokėjimas yra nepateisinamas dėl bendro darbuotojų ir darbdavių intereso sukurti tariamai teisėtą nemokumo situaciją, siekiant gauti Darbo užmokesčio garantijų fondo išmokas“.

Įstatymas dėl darbo procedūros

- 18 1995 m. balandžio 7 d. Karaliaus įstatyminio dekreto 2/1995, patvirtinančio pakeistą Įstatymo dėl darbo procedūros tekstą (*Ley de Procedimiento laboral*) (BOE Nr. 86, 1995 m. balandžio 11 d., p. 10695, toliau – LPL), 63 straipsnis nustato, kad teisminis procesas galimas tik po taikinimo procedūros administracinėje tarnyboje.
- 19 LPL 84 straipsnis nustato, kad nepavykus susitarti šioje tarnyboje, nauja taikinimo procedūra turi privalomai vykti kompetentingoje teisminėje institucijoje.

Pagrindinė byla

- 20 1999 m. gruodžio 15 d. taikos sutartimi, sudaryta *Juzgado de lo Social de Valencia* (Ispanija) nagrinėjant Olaso Valero skundą dėl neteisėto atleidimo iš darbo, buvo pripažinta, kad įmonė *Valls y Lorente SL* (toliau – *Valls*) jį atleido neteisėtai. Šiomis aplinkybėmis ji įsipareigojo Olaso Valero sumokėti „salarios de tramitación“ bei kompensaciją dėl neteisėto atleidimo. Pagal darbo sutartį dirbantis darbuotojas šiam įsipareigojimui pritarė.
- 21 Sutartą dieną *Valls* nesumokėjęs sumų, reikalingų įvykdyti minėtą įsipareigojimą, 2000 m. vasario 10 d. *Juzgado de lo Social n°3 de Valencia* (Ispanija) priėmė nutartį dėl šio įsipareigojimo priverstinio vykdymo. To paties teisėjo 2001 m. rugsėjo 21 d. nutartimi *Valls* buvo pripažinta nemokia. Apie šią nutartį buvo pranešta bylos šalims ir *Fogasa*.
- 22 Tada Olaso Valero pateikė *Fogasa* prašymą sumokėti garantines išmokas, tačiau ši institucija 2001 m. spalio 30 d. Sprendimu tai padaryti atsisakė. Dėl kompensacijos neteisėtai atleidus *Fogasa* tvirtino, kad prašomos šiuo atveju sumos buvo įtvirtintos taikos sutartyje, tačiau jos nebuvo priteistos teismo sprendimu, darbo institucijos sprendimu arba juos papildančiu teisminės institucijos sprendimu, kaip to reikalauja Karaliaus įstatyminio dekreto 505/85 14 straipsnio 2 dalis.
- 23 2003 m. kovo 20 d. sprendimu *Juzgado de lo Social n°16 de Valencia* atmetė Olaro Valero ieškinį dėl minėto *Fogasa* sprendimo.

Prejudiciniai klausimai

- 24 *Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana*, kuriam buvo pateikta apeliacija dėl minėto sprendimo atmesti ieškinį, prašyme priimti prejudicinį sprendimą konstatavo, kad 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendime *Rodríguez Caballero* (C-442/00, Rink. p. I-11915) Teisingumo Teismas jau išsprendė klausimą dėl „salarios de tramitación“.
- 25 Kompensacijos dėl neteisėto atleidimo iš darbo klausimu minėtas teismas pažymi, kad atsižvelgiant į Darbuotojų statuto 28 straipsnį atrodo, jog Ispanijos teisėje sąvoka „užmokestis“ nebūtinai apsiriboja vien darbo užmokesčiu, bet gali reikšti „darbo užmokestį“ arba „kitas su darbo santykiais susijusias sumas“ .
- 26 Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusiam teismui pirmoji abejonė kyla dėl to, ar Direktyva 80/987 apskritai yra taikoma kompensacijai, mokėtinai pagal darbo sutartį dirbusiems darbuotojams už neteisėtą atleidimą iš darbo, ypač atsižvelgiant į minėto sprendimo *Rodríguez Caballero* 26 ir 27 punktus. Jis, *inter alia*, atkreipia dėmesį į tai, kad būtent Direktyva 2002/74 į Direktyvos 80/987 3 straipsnį buvo įtraukta nuoroda į „išeitinės išmokas dėl nutrauktų darbo santykių, jeigu tai numatyta nacionalinės teisės aktuose“. Be to, Direktyvos 80/987 4 straipsnio 2 dalis užmokesčio mokėjimą sieja su laikotarpiais, kurie nelabai suderinami su pačia kompensacijos sąvoka. Nebent pagal Darbuotojų statuto 28 straipsnį gana neįprastai aiškintume teisinę sąvoką „užmokestis“, t. y. kaip apimančią kompensaciją dėl neteisėto atleidimo iš darbo; remiantis Ispanijos teise, Direktyva 80/987 šiai kompensacijai nėra taikoma, nes šiuo atveju nacionalinės teisės nuostatos darbuotojams būtų palankesnės už Bendrijos teisės nuostatas.
- 27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui taip pat kyla abejonė dėl bendrųjų lygybės ir nediskriminavimo principų, kurie nurodomi minėto sprendimo *Rodríguez Caballero* 30, 31, 32 ir 33 punktuose, laikymosi. Jo manymu, jei

Darbuotojų statuto 33 straipsnio ir Karaliaus įstatyminio dekreto 505/85 nuostatos laikytinos patenkančiomis į Bendrijos teisės taikymo sritį, kaip ir „salarios de tramitación“ atveju, darytina išvada, kad jei visi neteisėtai iš darbo atleisti darbuotojai – tie, kurių neteisėtas atleidimas iš darbo buvo pripažintas teismo sprendimu, ir tie, kurie sudarė išankstiniu pripažinimu dėl neteisėto atleidimo iš darbo pagrįstą taikos sutartį, – turi teisę gauti kompensaciją negražinimo į darbą atveju, Darbuotojų statuto 33 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas apribojimas dėl teisminės ar administracinės institucijos sprendimu pripažintų kompensacijų negalėtų būti objektyviai pateisinamas.

28 *Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana* teigia, jog pagal Karaliaus įstatyminio dekreto 505/85 28 straipsnio 3 dalį *Fogasa* turėjo pakankamas garantijas, kad išvengtų bet kokio sukčiavimo. Pagal LPL 84 straipsnį atliekamą taikinimą griežtai kontroliuoja turinti jį patvirtinti teisminė institucija. Tai dar labiau tikėtina šios bylos aplinkybėmis, kurioje pati garantijų institucija per teisminės institucijos posėdį pripažino, kad reikalaujama suma yra tiksli ir atitinka Ispanijos teisėje nustatytas aukščiausias ribas bei apribojimus.

29 Taigi remdamasis šiais argumentais *Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos du prejudicinius klausimus:

„1. Ar reikalaujamai kompensacijai dėl neteisėto atleidimo iš darbo yra taikoma Direktyvos 80/987 <...> redakcija, galiojusi iki jos pakeitimo Direktyva 2002/74?

2. Ar atsižvelgiant į lygybės ir nediskriminavimo principus galima teigti, kad (Darbuotojų statuto) 33 straipsnio 2 dalies nuostatos ta dalimi, kuria jose reikalaujama teismo ar administracinės institucijos sprendimo tam, kad *Fogasa* išmokėtų atitinkamas kompensacijas, nėra objektyviai pateisinamos, todėl turėtų būti netaikomos?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 30 Direktyvos 80/987 taikymo sritis apibrėžta jos 1 straipsnyje. Iš šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies, skaitomos kartu su 3 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad ji taikoma tik darbuotojų reikalavimams, kylantiems dėl darbo sutarčių ar darbo santykių, jei šie reikalavimai susiję su užmokesčiu minėto 3 straipsnio 1 dalies prasme (žr. minėto sprendimo *Rodríguez Caballero* 26 punktą).
- 31 Pagal Direktyvos 80/987 2 straipsnio 2 dalį būtent nacionalinė teisė turi patikslinti sąvoką „užmokestis“ ir nustatyti jos turinį (minėto sprendimo *Rodríguez Caballero* 27 punktą). Taigi šioje byloje minėta direktyva nukreipia į Ispanijos teisę.
- 32 Tai, kad Direktyvoje 80/987 užmokesčio mokėjimas siejamas su atitinkamais laikotarpiais, nereiškia, kad ji netaikoma kompensacijai dėl neteisėto atleidimo iš darbo. Ši išvada išplaukia iš minėtos direktyvos, pakeistos Direktyva 2002/74,

3 straipsnio, kuris, išlaikydamas susiejimą su tokiais laikotarpiais, aiškiai nurodo išeitines kompensacijas dėl nutrauktų darbo santykių.

- 33 Taigi į pirmą klausimą reikėtų atsakyti taip, kad nacionalinis teismas turi nustatyti, ar sąvoka „užmokestis“, kaip ji yra apibrėžta nacionalinėje teisėje, apima kompensaciją dėl neteisėto atleidimo iš darbo. Jei taip yra, šiai kompensacijai taikoma Direktyvos 80/987 redakcija, galiojusi iki Direktyvos 2002/74 priėmimo.

Dėl antrojo klausimo

- 34 Nacionalinei teisei priklausanti galimybė patikslinti garantijų institucijos mokamas išmokas turi atitikti pagrindines teises, įskaitant bendrąjį lygybės ir nediskriminavimo principą. Šis principas reikalauja, kad panašios aplinkybės nebūtų traktuojamos skirtingai, jei tokia traktuotė nėra objektyviai pateisinama (minėto sprendimo *Rodríguez Caballero* 27–32 punktai).
- 35 Neteisėtai atleistų iš darbo darbuotojų padėtis yra panaši, nes jie turi teisę į kompensaciją negrąžinimo į darbą atveju.
- 36 Ispanijos teisėje nustatyta skirtinga šių darbuotojų traktuotė, kai *Fogasa* tenkina tik teismo arba administracinės institucijos sprendimu pripažintus reikalavimus dėl kompesacijų neteisėtai atleidus iš darbo, galėtų būti leistina tik tuo atveju, jeigu ji

būtų objektyviai pateisinama (šiuo klausimu, žr. minėto sprendimo *Rodríguez Caballero* 34 punktą).

- 37 Šiuo atžvilgiu reikėtų pastebėti, kad bylos medžiaga nepateikia jokių papildomų įrodymų, palyginti su tais, kuriuos Teisingumo Teismas jau turėjo progą išnagrinėti minėto sprendimo *Rodríguez Caballero* 36–38 punktuose. Iš to išplaukia, kad nebuvo pateiktas joks įtikinamas argumentas, galintis pateisinti skirtingą reikalavimų, susijusių su kompensacijomis dėl neteisėto atleidimo iš darbo, pripažintų teismo arba administracinės institucijos sprendimu, ir reikalavimų, susijusių su kompensacijomis dėl neteisėto atleidimo iš darbo, pripažintų taikinimo procedūros metu, traktuotę.
- 38 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į antrą klausimą reikia atsakyti taip: kai pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus reikalavimai, atitinkantys teismo arba administracinės institucijos sprendimu pripažintas kompensacijas dėl neteisėto atleidimo iš darbo, patenka į sąvoką „užmokestis“, identiški reikalavimai, pripažinti per taikinimo procedūrą, pavyzdžiui, nagrinėjamą šioje byloje, turi būti laikomi darbuotojų reikalavimais, kylančiais dėl darbo sutarčių ar darbo santykių ir susijusiais su užmokesčiu Direktyvos 80/987 prasme. Nacionalinis teismas turi netaikyti vidaus teisės aktų, pagal kuriuos, pažeidžiant lygybės principą, šie reikalavimai nepatenka į „užmokesčio“ sąvoką minėtų teisės aktų prasme.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 39 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi

spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. Nacionalinis teismas turi nustatyti, ar sąvoka „užmokestis“, kaip ji yra apibrėžta nacionalinėje teisėje, apima kompensaciją dėl neteisėto atleidimo iš darbo. Jei taip yra, tokiai kompensacijai taikoma 1980 m. spalio 20 d. Tarybos direktyvos 80/987/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su darbuotojų apsauga jų darbdaviui tapus nemokiam, suderinimo redakcija, galiojusi iki 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/74/EB, iš dalies keičiančios Direktyvą 80/987, priėmimo.
2. Kai pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus reikalavimai, atitinkantys teismo arba administracinės institucijos sprendimu pripažintą kompensaciją dėl neteisėto atleidimo iš darbo, patenka į sąvoką „užmokestis“, identiški reikalavimai, pripažinti per taikinimo procedūrą, pavyzdžiui, nagrinėjamą šioje byloje, turi būti laikomi darbuotojų reikalavimais, kylančiais dėl darbo sutarčių ar darbo santykių ir susijusiais su užmokesčiu Direktyvos 80/987 prasme. Nacionalinis teismas turi netaikyti vidaus teisės aktų, pagal kuriuos, pažeidžiant lygybės principą, šie reikalavimai nepatenka į „užmokesčio“ sąvoką minėtų teisės aktų prasme.

Parašai.